AN COIMISIÚN
EORPACH

An Bhruiséil, 19.6.2024
COM(2024) 623 final

Moladh le haghaidh

MOLADH ÓN gCOMHAIRLE

maidir le beartais eacnamaíocha, shóisialta, fostaíochta, struchtúracha agus bhuiséadacha na Rómáine

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 623 final}

Moladh le haghaidh

MOLADH ÓN gCOMHAIRLE

maidir le beartais eacnamaíocha, shóisialta, fostaíochta, struchtúracha agus bhuiséadacha na Rómáine

TÁ COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagail 121(2) agus 148(4) de,

Ag féachaint do Rialachán (AE) 2024/1263 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 29 Aibreán 2024 maidir le beartais eacnamaíocha a chomhordú go héifeachtach agus maidir le faireachas buiséadach iltaobhach agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1466/97, ón gComhairle[1], agus go háirithe Airteagal 3(3) de,

Ag féachaint do Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Samhain 2011 maidir le míchothromaíochtaí maicreacnamaíocha a chosc agus a cheartú[2], agus go háirithe Airteagal 6(1) de,

Ag féachaint don mholadh ón gCoimisiún Eorpach,

Ag féachaint do na rúin ó Pharlaimint na hEorpa,

Ag féachaint do na conclúidí ón gComhairle Eorpach,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste Fostaíochta,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste Eacnamaíoch agus Airgeadais,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste um Chosaint Shóisialta,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste um Beartas Eacnamaíoch,

De bharr an mhéid seo a leanas:

(1) Rialachán (AE) 2021/241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[3], lenar bunaíodh an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, tháinig sé i bhfeidhm an 19 Feabhra 2021. Is rud í an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta a sholáthraíonn tacaíocht airgeadais do na Ballstáit chun athchóirithe agus infheistíocht a chur chun feidhme, ionas gurb é atá i gceist léi spreagadh airgeadais atá maoinithe ag an Aontas. I gcomhréir le tosaíochtaí an tSeimeastair Eorpaigh, cuidíonn sí ó thaobh an téarnamh eacnamaíoch agus sóisialta a bhaint amach, agus ó thaobh athchóirithe agus infheistíochtaí inbhuanaithe a chur chun feidhme, go háirithe chun an t-aistriú glas agus an t-aistriú digiteach a chur chun cinn agus chun cur le hathléimneacht gheilleagair na mBallstát. Cuidíonn sí freisin ó thaobh an t-airgeadas poiblí a neartú agus borradh a chur faoin bhfás agus faoin gcruthú post sa mheántéarma agus san

[1] IO L, 2024/1263, 30.4.2024. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

[2] IO L 306, 23.11.2011, lch. 25. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.

[3] Rialachán (AE) 2021/241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 12 Feabhra 2021 lena mbunaítear an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta (IO L 57, 18.2.2021, lch. 17). ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj

fhadtéarma, ó thaobh an comhtháthú críochach a fheabhsú laistigh den Aontas agus ó thaobh tacú le cur chun feidhme leanúnach Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta.

(2) Is é is aidhm do Rialachán REPowerEU[4], arna ghlacadh an 27 Feabhra 2023, deireadh a chur de réir a chéile le spleáchas an Aontais ar allmhairí breosla iontaise ón Rúis. Ba chuidiú é sin ó thaobh an tslándáil fuinnimh a bhaint amach agus soláthar fuinnimh an Aontais a éagsúlú, agus san am céanna, thiocfadh méadú dá bharr ar acmhainneachtaí stórála, ar ghlacadh foinsí in-athnuaite fuinnimh agus ar an éifeachtúlacht fuinnimh. Chuir an Rómáin caibidil nua REPowerEU lena plean náisiúnta téarnaimh agus athléimneachta chun go maoineofar athchóirithe agus infheistíochtaí ríthábhachtacha a chuideoidh le cuspóirí REPowerEU a bhaint amach.

(3) An 16 Márta 2023 d'eisigh an Coimisiún Teachtaireacht maidir le 'Iomaíochas fadtéarmach an Aontais: níos faide ar aghaidh ná 2030'[5], ar mhaithe le bonn eolais a chur faoi chinntí beartais agus leis na creatdálaí a chruthú chun an fás a mhéadú. Déanann an Teachtaireacht an t-iomaíochas a bhunú ar naoi spreagadh a threisíonn a chéile. I measc na spreagthaí sin, is iad an rochtain ar chaipiteal príobháideach, an taighde agus an nuálaíocht, an t-oideachas agus na scileanna, agus an margadh aonair na príomhthosaíochtaí beartais maidir le hathchóirithe agus infheistíocht chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin táirgiúlachta atá ann faoi láthair agus chun iomaíochas fadtéarmach an Aontais agus a Bhallstát a fhorbairt. An 14 Feabhra 2024, lean an Coimisiún an Teachtaireacht seo leis an Tuarascáil Bhliantúil maidir leis an Margadh Aonair agus an Iomaíochas [6]. Déantar cur síos sa tuarascáil ar láidreachtaí agus dúshláin iomaíocha Mhargadh Aonair na hEorpa, agus rianú á dhéanamh ar fhorbairtí bliantúla de réir na naoi spreagthach maidir le hiomaíochas a sainaithníodh.

(4) An 21 Samhain 2023 ghlac an Coimisiún Suirbhé Bliantúil 2024 don Fhás Inbhuanaithe[7], rud a chuir tús le timthriall 2024 an tSeimeastair Eorpaigh um chomhordú an bheartais eacnamaíoch. An 22 Márta 2024 d'fhormhuinigh an Chomhairle Eorpach tosaíochtaí an tsuirbhé, tosaíochtaí atá dírithe ar na ceithre ghné den inbhuanaitheacht iomaíoch. An 21 Samhain 2023, ar bhonn Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011, ghlac an Coimisiún freisin Tuarascáil 2024 maidir leis an Sásra Foláirimh, tuarascáil nár shainaithin sé inti go bhfuil an Rómáin ar cheann de na Ballstáit a bhféadfadh míchothromaíochtaí a bheith ag baint di, nó a d'fhéadfadh a bheith i mbaol míchothromaíochtaí, agus a mbeadh grinn-athbhreithniú ag teastáil ina leith. Ghlac an Coimisiún moladh freisin le haghaidh moladh ón gComhairle maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro, moladh a ghlac an Chomhairle an 12 Aibreán 2024, chomh maith leis an togra le haghaidh Thuarascáil Chomhpháirteach ar Fhostaíocht 2024 lena ndéantar anailís ar chur chun feidhme na dTreoirlínte Fostaíochta agus ar phrionsabail Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta, a ghlac an Chomhairle an 11 Márta 2024.

(5) An 30 Aibreán 2024, tháinig creat rialachais eacnamaíoch nua an Aontais i bhfeidhm. Cuimsítear sa chreat Rialachán nua (AE) Uimh. 2024/1263 ó Pharlaimint na hEorpa

---

4 Rialachán (AE) 2023/435 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Feabhra 2023 lena leasaítear Rialachán (AE) 2021/241 a mhéid a bhaineann le caibidlí REPowerEU i bpleananna téarnaimh agus athléimneachta agus lena leasaítear Rialacháin (AE) Uimh. 1303/2013, (AE) 2021/1060 agus (AE) 2021/1755 agus Treoir 2003/87/CE (IO L 63, 28.2.2023, lch. 1). ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj.

5 COM(2023) 168 final.

6 COM(2024) 77 final.

7 COM(2023) 901 final.

agus ón gComhairle maidir le beartais eacnamaíocha agus faireachas buiséadach iltaobhach a chomhordú go héifeachtach agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1466/97 ón gComhairle. Cuimsítear ann freisin an Rialachán (CE) Uimh. 1467/97 leasaithe maidir leis an nós imeachta um easnamh iomarcach a chur chun feidhme agus ar Threoir 2011/85/AE maidir le creataí buiséadacha na mBallstát[8]. Is iad cuspóirí an chreata nua inbhuanaitheacht an fhiachais phoiblí agus fás inbhuanaithe cuimsitheach trí chomhdhlúthú fioscach de réir a chéile mar aon le hathchóirithe agus infheistíochtaí. Cuireann sé úinéireacht náisiúnta chun cinn agus díríonn sé níos mó ar an meántéarma, agus ina theannta sin, tá forfheidhmiú níos éifeachtaí agus níos comhleanúnaí i gceist leis. Ba cheart do gach Ballstát plean fioscach struchtúrach meántéarmach náisiúnta a chur faoi bhráid na Comhairle agus an Choimisiúin. Sa phlean fioscach struchtúrach meántéarmacha náisiúnta atá ag Ballstát, tá a ghealltanais fhioscacha, athchóirithiúcháin agus infheistíochta, lena gcumhdaítear tréimhse phleanála 4 bliana nó 5 bliana, de réir fhad rialta an reachtais náisiúnta. Ba cheart go gcomhlíonann an chonair glanchaiteachais[9] sna pleananna fioscacha struchtúracha meántéarmacha náisiúnta ceanglais Rialachán (AE) 2024/1263, lena n-áirítear na ceanglais an t-ollfhiachas rialtais a chur nó a choinneáil ar threo atá ag laghdú go hinchreidte faoi dheireadh na tréimhse coigeartaithe ar a dhéanaí, nó go bhfanfadh sé ar leibhéil stuama faoi bhun 60 % OTI, agus an t-easnamh rialtais a thabhairt agus/ nó a choinneáil faoi bhun an luach tagartha de 3 % OTI sa mheántéarma. I gcás ina ngeallann Ballstát sraith ábhartha athchóirithe agus infheistíochtaí a dhéanamh i gcomhréir leis na critéir a leagtar amach i Rialachán (AE) 2024/1263, féadfar síneadh 3 bliana ar a mhéad a chur leis an tréimhse choigeartaithe. Chun tacú le hullmhú na bpleananna sin, tá sé beartaithe ag an gCoimisiún, an [21 Meitheamh] 2024, treoir a thabhairt do na Ballstáit maidir le hábhar na bpleananna agus na dtuarascálacha bliantúla ar dhul chun cinn a eiseofar ina dhiaidh sin a bheidh orthu a chur isteach agus, i gcomhréir le hAirteagal 5 de Rialachán (AE) 2024/1263, tarchuirfidh sé chucu treoir theicniúil maidir leis na coigeartuithe fioscacha (conairí tagartha agus faisnéis theicniúil i gcás inarb infheidhme). Ba cheart do na Ballstáit a bpleananna fioscacha-struchtúracha meántéarmacha a chur isteach faoin 20 Meán Fómhair 2024, mura gcomhaontóidh an Ballstát agus an Coimisiún síneadh ama réasúnta a chur leis an sprioc-am. Ba cheart do na Ballstáit rannpháirtíocht a bparlaimintí náisiúnta a áirithiú, agus go ndéantar comhairliúchán le hinstitiúidí fioscacha neamhspleácha, páirtithe sóisialta agus páirtithe leasmhara náisiúnta eile, de réir mar is iomchuí.

(6) In 2024 tá an Seimeastar Eorpach um chomhordú an bheartais eacnamaíoch fós ag forbairt i gcomhréir le cur chun feidhme na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta.

---

8 Rialachán (AE) 2024/1264 ón gComhairle an 29 Aibreán 2024 lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 1467/97 maidir le dlús a chur le cur chun feidhme an nós imeachta um easnamh iomarcach agus soiléiriú a dhéanamh air (IO L 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) agus Treoir (AE) 2024/1265 ón gComhairle an 29 Aibreán 2024 lena leasaítear Treoir 2011/85/AE maidir le ceanglais le haghaidh chreataí buiséadacha na mBallstát (IO L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

9 Glanchaiteachas mar a shainmhínítear in Airteagal 2 de Rialachán (AE) 2024/1263 ón gComhairle an 29 Aibreán 2024 (IO L 2024/1263, 30.4.2024. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). Ciallaíonn glanchaiteachas caiteachas rialtais atá glan (i) ar chaiteachas úis, (ii) ar bhearta lánroghnacha ioncaim, (iii) ar chaiteachas ar chláir an Aontais arna meaitseáil go hiomlán le hioncam ó chistí an Aontais, (iv) ar chaiteachas náisiúnta ar chómhaoiniú clár arna gcistiú ag an Aontas, (v) ar eilimintí timthriallacha den chaiteachas ar shochar dífhostaíochta, agus (vi) ar bhearta aonuaire agus bearta sealadacha eile.

Tá cur chun feidhme iomlán na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta fós riachtanach chun go mbainfear amach na tosaíochtaí beartais atá ann faoin Seimeastar Eorpach, ós rud é go gcuidíonn na pleananna ó thaobh aghaidh a thabhairt go héifeachtach ar na ndúshláin uile a sainaithníodh sna moltaí tírshonracha ábhartha a eisíodh le blianta beaga anuas, nó ar sciar suntasach de na dúshláin sin. Tá moltaí tírshonracha 2019, 2020, 2022 agus 2023 fós chomh hábhartha céanna maidir le pleananna téarnaimh agus athléimneachta arna n-athbhreithniú, arna dtabhairt cothrom le dáta nó arna leasú i gcomhréir le hAirteagail 14, 18 agus 21 de Rialachán (AE) 2021/241.

(7) An 31 Bealtaine 2021, chuir an Rómáin a plean náisiúnta téarnaimh agus athléimneachta faoi bhráid an Choimisiúin, i gcomhréir le hAirteagal 18(1) de Rialachán (AE) 2021/241. De bhun Airteagal 19 de Rialachán (AE) 2021/241, rinne an Coimisiún measúnú ar ábharthacht, éifeachtacht, éifeachtúlacht agus comhleanúnachas an phlean téarnaimh agus athléimneachta, i gcomhréir leis na treoirlínte measúnaithe in Iarscríbhinn V a ghabhann leis an Rialachán sin. An 29 Deireadh Fómhair 2021, ghlac an Chomhairle a Cinneadh maidir le formheas an mheasúnaithe ar phlean téarnaimh agus athléimneachta le haghaidh na Rómáine[10], a leasaíodh an 8 Nollaig 2023 de réir Airteagal 18(2) de Rialachán (AE) 2021/241 chun an ranníocaíocht uasta airgeadais le haghaidh tacaíocht airgeadais neamh-inaisíoctha a nuashonrú[11]. Tá scaoileadh na dtráthchodanna ag brath ar chinneadh ón gCoimisiún, arna dhéanamh i gcomhréir le hAirteagal 24(5) de Rialachán (AE) 2021/241, go bhfuil na garspriocanna agus na spriocanna ábhartha a leagtar amach sa Chinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle comhlíonta go sásúil ag an Rómáin. Ní féidir comhlíonadh sásúil a bheith i gceist ach sa chás nach ndeachthas siar ar ghnóthú na ngarspriocanna agus na spriocanna a gnóthaíodh roimhe sin.

(8) An 13 Bealtaine 2024, chuir an Rómáin a Clár Náisiúnta um Athchóiriú don bhliain 2024 isteach. I gcomhréir le hAirteagal 27 de Rialachán (AE) 2021/241, is léiriú é an Clár Náisiúnta um Athchóiriú 2024 ar thuairisciú leathbhliantúil na Rómáine maidir leis an dul chun cinn atá déanta ó thaobh a plean téarnaimh agus athléimneachta a bhaint amach.

(9) D'fhoilsigh an Coimisiún tuarascáil tíre 2024 ar an Rómáin[12] an 19 Meitheamh 2024. Rinneadh measúnú sa tuarascáil sin ar dhul chun cinn na Rómáine ó thaobh aghaidh a thabhairt ar na moltaí tírshonracha ábhartha a ghlac an Chomhairle idir 2019 agus 2023, agus measadh cur chun feidhme phlean téarnaimh agus athléimneachta na Rómáine. Ar bhonn na hanailíse sin, sainaithníodh sa tuarascáil tíre bearnaí atá ann i ndáil leis na dúshláin nár tugadh aghaidh orthu sa phlean téarnaimh agus athléimneachta, sin nó nár tugadh aghaidh orthu ach go páirteach, mar aon le dúshláin nua agus dúshláin atá ag teacht chun cinn. Rinneadh measúnú inti freisin ar dhul chun cinn na Rómáine ó thaobh Colún Eorpach na gCeart Sóisialta a chur chun feidhme agus ó thaobh príomhspriocanna an Aontais maidir le fostaíocht, scileanna agus

[10] Cinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle an 3 Samhain 2021 maidir le formheas an mheasúnaithe ar phlean téarnaimh agus athléimneachta le haghaidh na Rómáine (ST 12319/2021; ST 12319/2021 ADD 1).

[11] Cinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle an 8 Nollaig 2023 lena leasaítear Cinneadh Cur chun Feidhme an 29 Deireadh Fómhair 2021 maidir le formheas an mheasúnaithe ar phlean téarnaimh agus athléimneachta le haghaidh na Rómáine (ST 15833/23; ST 15833/23 ADD 1).

[12] SWD(2024) 623 final.

laghdú na bochtaineachta a bhaint amach, sin agus ar an dul chun cinn i dtreo Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe a bhaint amach.

(10) Rinne an Coimisiún grinn-athbhreithniú ar an Rómáin faoi Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011. Príomhthorthaí an mheasúnaithe a rinne foireann an Choimisiúin chun críoch an Rialacháin sin, ar measúnú é ar leochaileachtaí maicreacnamaíocha atá ann i gcás na Rómáine, foilsíodh iad i mí an Mhárta 2024[13]. An 19 Meitheamh 2024, tháinig an Coimisiún ar an gconclúid go bhfuil míchothromaíochtaí iomarcacha maicreacnamaíocha ag an Rómáin. Go háirithe, baineann leochaileachtaí na Rómáine le cuntais sheachtracha fós, atá nasctha go príomha le heasnaimh mhóra rialtais atá ag dul i méid, agus go bhfuil méadú tagtha ar bhrúnna suntasacha praghsanna agus costais agus nach ndearnadh mórán gníomhaíochta beartais. Tháinig feabhas áirithe ar an easnamh sa chuntas reatha in 2023, den chuid ba mhó mar gheall ar thomhaltas príobháideach níos laige agus méadú ó thaobh na trádála de, ach is léir go bhfanann sé mór agus ní thuartar go dtiocfaidh feabhas air i mbliana ná an bhliain seo chugainn. Dá bhrí sin, níl an staid ghlan infheistíochta idirnáisiúnta mar sciar de OTI ag feabhsú a thuilleadh, d'ainneoin an fháis ainmniúil ard ar OTI agus má leantar de na heasnaimh mhóra sa chuntas reatha tá an baol ann go rachaidh sé chun donais. Tá laghdú tagtha ar bhoilsciú ceannlíne ach tá an croí-bhoilsciú fós an-ard, díreach beagán níos lú ná an bhuaic is déanaí agus níos airde ná mar a bhí bliain ó shin. Tháinig dlús le tuarastail agus le dinimicí na gcostas saothair in 2023 agus lean siad de bheith láidir in 2024, rud a léiríonn go páirteach méaduithe móra ar an bpá íosta agus ar an bpá poiblí, i bhfianaise margadh saothair teann. Chuir sé sin le himní maidir le hiomaíochas costais, agus tá scrogaill struchtúracha ag déanamh dochar i gcónaí don iomaíochas neamhchostais. Cuireann na fachtóirí sin ar fad le himní maidir le daingniú caillteanas iomaíochais agus moill ar an bhfeabhas riachtanach maidir le cothromaíocht na trádála. Tá meath tagtha ar an staid fhioscach, ar an príomhchúis leis an easnamh mór sa chuntas reatha í, le bliain anuas. Tuartar go rachaidh an t-easnamh mór fioscach in olcas pas in 2024 agus 2025. Mhéadaigh an cóimheas idir fiacha an rialtais agus OTI beagán d'ainneoin an fháis ainmniúil ard ar OTI, fanann go measartha ag 53 %, ach tá sciar mór dó arna n-ainmniú in airgeadra eachtrach. D'fhéadfadh leanúnachas na n-easnamh rialtais arda an féichiúnas seachtrach a mhéadú agus bheadh an Rómáin níos spleácha ar fhoinsí maoinithe sheachtracha, rud a d'fhágfadh go mbeadh an tír leochaileach i dtaobh suaití mheon n-infheisteoirí agus suaití seachtracha. Bhí an freagra ó thaobh beartas chun aghaidh a thabhairt ar na leochaileachtaí sainaitheanta lag. Tá conair chomhdhlúthú fioscach inchreidte ríthábhachtach chun rioscaí do chobhsaíocht an gheilleagair a mhaolú. Chuige sin, is gá na moltaí faoin Nós Imeachta um Easnamh Iomarcach a chomhlíonadh agus na hathchóirithe struchtúracha fioscacha a áirítear sa phlean téarnaimh agus athléimneachta a chur chun feidhme go hiomlán, go háirithe na cinn ar aidhm acu an t-ioncam rialtais a mhéadú go struchtúrach, agus rialú ar chaiteachas i bhfad níos déine ná le blianta beaga anuas. Cur chun feidhme an phlean téarnaimh agus athléimneachta agus infheistíocht anuas ar na cinn fhioscach-struchtúracha, chuirfeadh sé leis an iomaíochas.

(11) Bunaithe ar shonraí arna mbailíochtú ag Eurostat[14], tháinig méadú ar easnamh rialtais ghinearálta na Rómáine ó 6,3 % de OTI in 2022 go 6,6 % in 2023, agus d'ardaigh

[13] SWD(2024) 83 final.

[14] Táscairí Eurostat-Euro, 22.4.2024.

fiachas ginearálta an rialtais ó 47,5 % de OTI ag deireadh 2022 go 48,8 % ag deireadh 2023.

(12) Tá an Rómáin faoi réir nós imeachta um easnamh iomarcach ó bhí 2020 ann. An 3 Aibreán 2020, ghlac an Chomhairle Cinneadh (AE) 2020/509 faoi Airteagal 126(6) CFAE maidir le staid easnaimh iomarcaigh a bheith sa Rómáin mar gheall ar neamhchomhlíonadh an chritéir easnaimh in 2019 le critéar easnaimh CFAE, agus d'eisigh sí Moladh faoi Airteagal 126(7) CFAE d'fhonn deireadh a chur le heasnamh iomarcach rialtais faoi 2022 ar a dhéanaí. I bhfianaise an chraptha dhomhain ar ghníomhaíocht eacnamaíoch atá nasctha le paindéim COVID-19, an 18 Meitheamh 2021 ghlac an Chomhairle Moladh athbhreithnithe chuig an Rómáin faoi Airteagal 126(7) CFAE d'fhonn deireadh a chur le heasnamh iomarcach rialtais faoi 2024 ar a dhéanaí.

(13) Sa Mholadh uaithi i mí an Mheithimh 2021 faoi Airteagal 126(7) CFAE, mhol an Chomhairle don Rómáin a heasnamh príomha a laghdú go 8,0 % de OTI in 2021, 6,2 % de OTI in 2022, 4,4 % de OTI in 2023 agus 2,9 % de OTI in 2024. Bhí sé sin i gcomhréir le rátaí fáis ainmniúla ar chaiteachas príomhúil rialtais ghinearálta de 3,4 % in 2021, 1,3 % in 2022, 0,9 % in 2023 agus 0,0 % in 2024. D'fhreagair sé sin do choigeartuithe struchtúracha bliantúla de 0,7 % de OTI in 2021, 1,8 % de OTI in 2022, 1,7 % de OTI in 2023 agus 1,5 % de OTI in 2024. Sa Mholadh, sonraíodh gur cheart aon ghnóthachan ioncam amhantair a úsáid chun an t-easnamh rialtais ghinearálta a laghdú. Iarradh ar an Rómáin freisin tuairisc a thabhairt gach 6 mhí ar ghníomhaíocht arna déanamh chun an moladh a chur chun feidhme, go dtí go gceartóidh an t-easnamh iomarcach.

(14) Bhain an t-easnamh príomha 6,6 % de OTI amach in 2023 agus bhí sé as marc go mór do sprioc easnamh príomha nóis imeachta um easnamh iomarcach de 4,4 % de OTI. Ba é an phríomhchúis a bhí leis sin fás leanúnach ard ar chaiteachas rialtais, go príomha mar gheall ar aistrithe sóisialta, caiteachas ar earraí agus ar seirbhísí agus caiteachas caipitil. D'imir taifead ar íocaíochtaí phá na hearnála poiblí (arbh fhiú 0,5 % de OTI) tar éis breitheanna ón gcúirt tionchar ar easnamh príomha 2023 freisin. Rud nach beag a thábhacht, bhí an comhthéacs maicreacnamaíoch fabhrach don chomhdhlúthú fioscach. Tá feidhmíocht eacnamaíoch na Rómáine ó glacadh Moladh mhí an Mheithimh 2021 ag teacht leis na hionchais go ginearálta, d'ainneoin suaití eacnamaíocha a tharla ó shin. Mhéadaigh ioncam an rialtais i bhfad ní ba thapúla nár mar a réamh-mheas, rud a léiríonn chomhdhéanamh fáis saibhir ó thaobh cánach de, a bhfuil fás eacnamaíoch agus boilsciú ard ann.

(15) Bhí an iarracht fhioscach in 2023 níos ísle ná mar a mhol an Chomhairle. D'fhan cothromaíocht fhioscach struchtúrach na Rómáine go mór mar a bhí in 2023, i gcomparáid le feabhas 1,7 % de OTI a mhol an Chomhairle. Bhí fás ar ghlanchaiteachas príomhúil (coigeartaithe d'aonuaire agus do bhearta beartais fhioscaigh ar thaobh an ioncaim) níos airde ná a mholadh in 2023, ag 11,8 % de OTI in aghaidh sprioc 0,9 % a mhol an Chomhairle. Mar a tharla sna blianta roimhe seo a chumhdaítear leis an Moladh reatha faoi Airteagal 126(7)CFAE, baineadh úsáid as formhór na ngnóthachan amhantair ar thaobh an ioncaim chun caiteachas breise a mhaoiniú. Bunaithe ar an méid thuas, tá an Coimisiún den tuairim nár ghníomhaigh an Rómáin go héifeachtach mar fhreagra ar Mholadh ón gComhairle i mí an Mheithimh 2021 faoi Airteagal 126(7) CFAE.

(16) An 10 Bealtaine 2024, thug údaráis na Rómáine tuarascáil ar 'ghníomhaíochtaí a ghlacadh chun an t-easnamh iomarcach a cheartú'. Leis an tuarascáil sin, daingníodh

easnamh an rialtais 2024 de 4,9 % de OTI a áiríodh sa bhuiséad ach chuir sé béim freisin go raibh cur i bhfeidhm an bhuiséid le linn na chéad 3 mhí den bhliain mar chúis ar easnamh ar bhuiséad an rialtais de 2,06 % de OTI, 0,6 pps de OTI os cionn an easnaimh a taifeadadh sa tréimhse chéanna an bhliain seo caite, tráth a bhí easnamh na bliana iomláine ar 6,6 % de OTI. Mínítear an t-easnamh níos airde sa chéad 3 mhí 2024 i gcoibhneas leis an tréimhse chéanna an bhliain seo caite go príomha le méadú tapa i gcaiteachas rialtais, go príomha mar gheall ar chaiteachas níos airde maidir le hinfheistíocht.

(17) Meastar i Réamhaisnéis an Earraigh 2024 ón gCoimisiún go bhfásfaidh fíor-OTI le 3,3 % in 2024 agus le 3,1 % in 2025, agus go mbeidh boilsciú ICPT ar 9,7 % in 2024 agus ar 5,9 % in 2025. Meastar i Réamhaisnéis an Earraigh 2024 ón gCoimisiún gur 6,9 % de OTI a bheidh in easnamh an rialtais in 2024, agus táthar ag súil leis go méadóidh cóimheas fhiachas ginearálta an rialtais-OTI go dtí 50,9 % faoi dheireadh 2024. Léiríonn an méadú réamh-mheasta ar an easnamh in 2024 go príomha fás pras i gcaiteachas reatha an rialtais. Meastar go dtiocfaidh méadú mór ar an gcaiteachas ar phá poiblí, rud a léiríonn na méaduithe lánroghnacha a tháinig le déanaí ar phá in earnálacha an oideachais, na sláinte agus na cosanta. I gcomhthéacs an athchóirithe pinsean, beidh costas gearrthéarmach ag baint le hathríomh pinsean in 2024 agus 2025 – mar sin féin, ginfear coigilteas mór mar gheall ar an athchóiriú ina dhiaidh sin, sa mheántéarma agus san fhadtéarma. In 2024, tá coinne leis go bhfanfaidh an infheistíocht phoiblí mar sciar de OTI cobhsaí a bheag nó a mhór ar an leibhéal ar sroicheadh in 2023, de bharr caiteachas caipitil na n-údarás áitiúla a d'fhás go tapa, agus de bharr cur in úsáid chistí ó na cistí Téarnaimh agus Athléimneachta.

(18) In 2024,tá coinne leis go sáróidh fás ioncaim an rialtais fás ainmniúil OTI, rud a bheidh ina léiriú ar chomhdhéanamh fabhrach 'saibhir ó thaobh cáin de' an fháis eacnamaíoch, na hiarrachtaí chun feabhas a chur ar bhailiú cánach tríd an gcóras cánach a dhigitiú agus an tionchar a bheidh ag pacáiste beart méadaithe ioncaim arna ghlacadh i bhfómhar 2023, pacáiste a bhfuil coinne leis borradh thart ar 1 % de OTI a chur faoi ioncam an rialtais. Is éard atá sa phacáiste go príomha méadú ar chánachas corparáideach, go háirithe i leith micrifhiontar, méadú ar an a gcáin a ghearrtar ar dhaoine aonair, a thagann as saoráidí fabhracha cánach a bhaint go páirteach in earnálacha na tógála agus na talmhaíochta, deireadh a chur le rátaí laghdaithe CBL le haghaidh earraí agus seirbhísí roghnaithe, méadú ar dhleachtanna máil, agus cáin speisialta ar láimhdeachas banc agus cuideachtaí ilnáisiúnta. Áirítear leis an bpacáiste bearta ar thaobh chaiteachais, lena n-áirítear chuíchóiriú riaracháin phoiblí agus coinníollacha níos déine maidir le incháilitheacht státseirbhíseach dearbháin saoire agus liúntas bia a fháil. Ar bhonn mheastacháin an Choimisiúin, réamh-mheastar go mbeidh an staid fhioscach neodrach den chuid is mó in 2024 ag 0,1 % de OTI.

(19) Meastar go maoineofar caiteachas ar fiú 1,0 % de OTI le tacaíocht neamh-inaisíoctha ('deontais') ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta in 2024, i gcomparáid le 0,1 % de OTI in 2023, de réir Réamhaisnéis an Earraigh 2024 ón gCoimisiún. Le caiteachas a mhaoinítear le deontais ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, beifear in ann infheistíocht ardcháilíochta agus athchóirithe a dhéanamh lena gcuirfear leis an táirgiúlacht gan tionchar díreach a bheith aige ar chomhardú rialtais ghinearálta agus fiacha na Rómáine. Tá caiteachas ag an Rómáin maoinithe le deontais ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta ar fiú 0,2 % de OTI in 2024 agus 1,2 % de OTI in 2025, i gcomparáid le 0,3 % de OTI in 2023.

(20) An 14 Iúil 2023[15], mhol an Chomhairle don Rómáin gníomhaíocht a dhéanamh chun na bearta tacaíochta fuinnimh éigeandála atá i bhfeidhm a fhoirceannadh, agus úsáid á baint as an gcoigilteas gaolmhar chun an t-easnamh rialtais a laghdú, a luaithe is féidir in 2023 agus 2024. Shonraigh an Chomhairle thairis sin, dá mbeadh gá le bearta tacaíochta nua nó leantacha chun dul i ngleic le méaduithe a thiocfadh an athuair ar phraghsanna fuinnimh, gur cheart don Rómáin a áirithiú go spriocdhírítear na bearta tacaíochta sin ar theaghlaigh leochaileacha agus ar ghnólachtaí leochaileacha a chosaint, go mbeidís inacmhainne go fioscach, agus go gcaomhnófaí leo dreasachtaí le haghaidh coigilteas fuinnimh. De réir Réamhaisnéis Earraigh 2024 ón gCoimisiún, meastar gurb é 0,3 % de OTI a bhí i nglanchostas buiséadach[16] na mbeart tacaíochta éigeandála fuinnimh in 2023, agus réamh-mheastar gurb é -0,1 % a bheidh ann in 2024, agus in 2025. Tá scéimeanna tacaíochta a bhfuil tionchar foriomlán 0,5 % de OTI in 2024 agus 0,4 % de OTI in 2025 acu, tá siad le fanacht i bhfeidhm, ach réamh-mheastar go ndéanfaidh cánacha amhantair ó chuideachtaí táirgthe agus dáilte fuinnimh iad a fhritháireamh. Meastar gurb é a bheidh i gcostas buiséadach na mbeart tacaíochta atá dírithe ar theaghlaigh leochaileacha agus ar ghnólachtaí leochaileacha a chosaint 0,2 % de OTI in 2024, agus níos lú ná 0,1 % de OTI a chaomhnóidh an comhartha praghais chun an t-éileamh fuinnimh a laghdú agus an éifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú. Dá n-úsáidfí an coigilteas gaolmhar ó laghdú ghlanchostas buiséadach na mbeart tacaíochta fuinnimh éigeandála chun an t-easnamh rialtais a laghdú, mar a mhol an Chomhairle, thuigfí as na réamh-mheastacháin sin go mbeidh coigeartú fioscach 0,4 % de OTI ann in 2024, ach soláthraítear rannchuidiú forleathnaitheach ó ghlanchaiteachas príomhúil a mhaoinítear go náisiúnta leis an staid fhioscach 1,2 % de OTI sa bhliain sin. Ní mheastar go ndéanfar na bearta tacaíochta fuinnimh éigeandála a fhoirceannadh a luaithe is féidir in 2023 agus in 2024. Níl sé sin i gcomhréir leis an méid a mhol an Chomhairle. Thairis sin, ní mheastar go n-úsáidfear an coigilteas gaolmhar go hiomlán chun an t-easnamh rialtais a laghdú. Níl na rioscaí sin i gcomhréir leis an moladh ón gComhairle.

(21) Ina theannta sin, mhol an Chomhairle freisin don Rómáin infheistíocht phoiblí a mhaoinítear go náisiúnta a chaomhnú agus a áirithiú go n-ionsúfar deontais ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta agus ó chistí eile de chuid an Aontais go héifeachtach, go háirithe chun an t-aistriú glas agus an t-aistriú digiteach a chothú. De réir Réamhaisnéis an Earraigh 2024 ón gCoimisiún, maidir le hinfheistíocht phoiblí a mhaoinítear go náisiúnta, réamh-mheastar go dtiocfaidh laghdú uirthi go 3,3 % de OTI in 2024, ó 2,3 % de OTI in 2023. Tá an méid sin i gcomhréir leis an méid a mhol an Chomhairle. Dá réir sin, maidir le caiteachas poiblí a mhaoinítear le hioncam ó chistí an Aontais, lena n-áirítear deontais ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, meastar go dtiocfaidh laghdú de 2,3 % de OTI in 2024 air (ó 3,3 % de OTI in 2023). Is é is cúis leis an laghdú sin deireadh chlárthréimhse 2014-2020 de chistí struchtúracha an Aontais, a bhfuil cistí ar fáil ina leith go dtí 2023.

(22) Bunaithe ar bhearta beartais atá aitheanta ag scoithdháta na réamhaisnéise agus ar an mbonn nach mbeidh aon athrú beartais ann, tuartar i Réamhaisnéis Earraigh 2024 ón gCoimisiún easnamh rialtais 7,0 % de OTI in 2025. Meastar go dtiocfaidh méadú go

[15] Moladh ón gComhairle maidir le Clár Náisiúnta na Rómáine um Athchóiriú 2023 agus ina dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár um Chóineasú na Rómáine 2023 IO C 312, 1.9.2023, lch. 216.

[16] Léiríonn an figiúr leibhéal chostas buiséadach bliantúil na mbeart sin, lena n-áirítear ioncam agus caiteachas agus, i gcás inarb infheidhme, glan ar an ioncam ó chánacha ar bhrabúis amhantair soláthróirí fuinnimh.

53,9 % ar an gcóimheas idir an t-ollfhiachas rialtais agus OTI faoi dheireadh 2025. Léiríonn méadú an easnaimh in 2025 go príomha costas gearrthéarmach an athchóiriú pinsean, rud a bhfuil coinne leis go gcuirfidh sé 0,5 % de OTI eile leis an easnamh in 2025 i gcoibhneas le bunlíne gan athchóiriú. Mar sin féin, is dócha go dtiocfaidh maolú áirithe ar chaiteachas caipitil tar éis na toghchán áitiúla agus tá coinne leis go dtiocfaidh moill áirithe ar fhás an chaiteachas reatha gan pinsin a áireamh. Ní áirítear le réamhaisnéis an easnaimh 2025 an t-ioncam breise ionchasach a eascraíonn as athchóiriú chóras cánach na micrifhiontar agus as an athchóiriú leathan cánach, ar chuid den phlean téarnaimh agus athléimneachta iad agus atá á ndearadh faoi láthair. D'fhéadfadh na hathchóirithe sin ioncam substaintiúil a ghineadh don rialtas agus, má dheartar agus má chuirtear chun feidhme i gceart iad, d'fhéadfaidís easnamh 2025 a laghdú go suntasach i gcoibhneas leis an réamhaisnéis. Ba cheart go gcuideodh beartas fioscach stuama chun boilsciú foluiteach a laghdú, rud atá go mór os cionn mheán an limistéir euro, agus a d'fhéadfadh a bheith ina chúis le caillteanais iomaíochais dá mhairfeadh sé.

(23) I gcomhréir le hAirteagal 19(3), pointe (b) de Rialachán (AE) 2021/241 agus le critéar 2.2 d'Iarscríbhinn V a ghabhann leis, áirítear sa phlean téarnaimh agus athléimneachta tacar fairsing athchóirithe agus infheistíochtaí a threisíonn a chéile agus atá le cur chun feidhme faoi 2026. Meastar go gcuideoidh na nithe sin ó thaobh aghaidh a thabhairt ar na dúshláin uile a sainaithníodh sna moltaí tírshonracha ábhartha, nó ar sciar suntasach de na dúshláin sin. Laistigh den tréimhse dhocht sin, tá sé ríthábhachtach dul ar aghaidh go pras le cur chun feidhme éifeachtach an phlean, lena n-áirítear caibidil REPowerEU, a luaithe a ghlacfar í, chun borradh a chur faoi iomaíochas fadtéarmach na Rómáine leis an aistriú glas agus an leis an aistriú digiteach, agus cothroime shóisialta a áirithiú san am céanna. Chun gealltanais an phlean a chomhlíonadh faoi mhí Lúnasa 2026, tá sé ríthábhachtach don Rómáin dlús suntasach a chur le hathchóirithe agus infheistíochtaí a chur chun feidhme trí rialachas éifeachtach a áirithiú agus trí chur le hacmhainneacht riaracháin. Tá rannpháirtíocht chórasach na n-údarás áitiúil agus réigiúnach, na gcomhpháirtithe sóisialta, na sochaí sibhialta agus na bpáirtithe leasmhara ábhartha eile ríthábhachtach i gcónaí i ndáil le húinéireacht leathan a áirithiú maidir le cur chun feidhme rathúil an phlean téarnaimh agus athléimneachta.

(24) Mar chuid den athbhreithniú meántéarma ar chistí an bheartais chomhtháthaithe, i gcomhréir le hAirteagal 18 de Rialachán (AE) 2021/1060, tá sé de cheanglas ar an Rómáin gach clár a athbhreithniú faoi mhí an Mhárta 2025, agus na dúshláin a sainaithníodh i moltaí tírshonracha 2024, le cois nithe eile, á gcur san áireamh aici, chomh maith lena plean náisiúnta fuinnimh agus aeráide. Is é an t-athbhreithniú sin is bunús le leithdháileadh críochnaitheach an chistithe ón Aontas atá san áireamh i ngach clár. Tá dul chun cinn déanta ag an Rómáin maidir leis an mbeartas comhtháthaithe agus Colún Eorpach na gCeart Sóisialta a chur chun feidhme, tá dúshláin ann fós agus tá éagothromaíochtaí socheacnamaíocha fós ann idir limistéir uirbeacha agus neamhuirbeacha. Tá sé ríthábhachtach dlús a chur le cur chun feidhme clár beartais comhtháthaithe agus acmhainneacht riaracháin a neartú ar an leibhéal náisiúnta agus réigiúnach. Tá na tosaíochtaí a chomhaontaíodh sna cláir ábhartha i gcónaí. Ba cheart aird ar leith a thabhairt ar bhainistiú agus inbhuanaitheacht na hearnálacha uisce, fuíolluisce agus dramhaíola a fheabhsú. Tá sé chomh tábhachtach céanna feabhas a chur ar tháirgiúlacht oibre agus ar chumas na ngnólachtaí dul i mbun nuálaíochta, trí dhíriú ar thacaíocht spriocdhírithe ghnó, lena n-áirítear comhar poiblí-príobháideach agus rannpháirtíocht i tionscnaimh Eorpacha thaighde agus nuálaíochta. Ba cheart leanúint de thús áite a thabhairt d'infheistiú sa ghréasán iarnróid agus in iompar

inbhuanaithe uirbeach, in éineacht le cosaint na mbithéagsúlachta. Ina theannta sin, tá sé ríthábhachtach acmhainneacht riaracháin a fhorbairt ar an leibhéal náisiúnta agus fonáisiúnta, agus béim á leagan ar údaráis áitiúla agus réigiúnacha a neartú. Ba cheart cur chun feidhme na bpleananna críochacha um aistriú cóir a áirithiú, lena n-áirítear gual a chéimniú amach faoi 2032. Ba cheart leanúint de seirbhísí fostaíochta poiblí a fheabhsú. Tá an méid sin ábhartha go háirithe chun éifeachtúlacht bhearta gníomhachtúcháin le haghaidh an mhargaidh saothair i ndáil le mná, dhaoine óga nach bhfuil i mbun fostaíochta,oideachais ná oiliúna, daoine faoi mhíchumas agus pobail imeallaithe, amhail na Romach. Tá gá le hinfheistíocht san oideachas agus oiliúint chomh maith le huas-sciliú agus athsciliú an daonra. Tá gá le feabhas a chur ar inrochtaineacht agus caighdeán chúram sóisialta agus fadtéarmach chomh maith le seirbhísí sláinte ar fud na tíre le haghaidh grúpaí leochaileacha, agus tá gá le dlús a chur le bearta dí-institiúidiú. Is dúshlán suntasach fós é an bhochtaineacht fuinnimh. Agus an t-athbhreithniú meántéarma a dhéanamh, is fiú tuilleadh airde a thabhairt ar sholáthar tithíochta sóisialta agus ar sheirbhísí sóisialta gaolmhara, agus ar fhorbairt inbhuanaithe cheantair bheaga uirbeacha, atá i ngleic le heasnaimh leanúnacha maidir le hacmhainní riaracháin. Trí aghaidh a thabhairt ar na dúshláin sin, thacófaí freisin leis an gcóineasú sóisialta aníos, i gcomhréir le hanailís tíre dara chéime de chuid sheirbhísí an Choimisiúin, bunaithe ar ghnéithe an Chreata um Chóineasú Sóisialta[17]. D'fhéadfadh an Rómáin tionscnamh an Ardáin um Theicneolaíochtaí Straitéiseacha don Eoraip a úsáid chun tacú le hinfheistíochtaí sa bhiteicneolaíocht (amhail infheistíochtaí in úsáid na hintleachta saorga san earnáil leighis agus sa taighde agus infheistíochtaí táirgiúla i dtáirgí íocshláinte criticiúla), sna teicneolaíochtaí digiteacha, sa nuálaíochta domhainteicneolaíochta agus sna teicneolaíochtaí glana; chomh maith le hinfheistíocht in acmhainneachtaí aghaidh a thabhairt ar ghanntanais scileanna amhail na scileanna is gá le haghaidh forbairt na teicneolaíochtaí criticiúla sin.

(25) D'ainneoin feabhsuithe le déanaí, tá riosca bochtaineacht agus neamhionannas fós ard, agus éagothromaíochtaí suntasacha ann idir grúpaí den daonra agus na réigiúin, an tráth céanna tá rochtain ar fhostaíocht agus oideachas fós míchothrom sa Rómáin. Léiríonn an córas cosanta sóisialta éifeachtúlacht teoranta go fóill maidir le rioscaí bochtaineacht agus éagothromaíocht a mhaolú, de bharr rochtain neamhleor agus acmhainneacht íseal. Chomh maith leis sin, tá an ráta dífhostaíochta ar cheann de na cinn is ísle san Aontas, le háirithe maidir le ghrúpaí atá faoi ghannionadaíocht. Ar deireadh, na deacrachtaí maidir le rochtain chomhionann ar oideachas agus ar oiliúint ar ardchaighdeán, tá tionchar diúltach acu ar fás cuimsitheach.

(26) Cumhdaítear sa phlean téarnaimh agus athléimneachta bearta a bhaineann leis na dúshláin dá dtagraítear in aithris 25. Áirítear ar na bearta sin athchóiriú ar chóras cosanta do dhaoine fásta faoi mhíchumas, athchóiriú chun cártaí oibre a thabhairt isteach agus obair na n-oibrithe tí a chur ar bhonn foirmiúil, infheistíocht maidir le scéimeanna chun go ndéanfaidh fostaithe i ngnólachtaí uasoiliúint/athoiliúint, athchóiriú ar an gcóras oideachas éigeantach chun luathfhágáil na scoile a laghdú agus a chosc agus infheistíocht chun go bhforbrófar creatchlár maidir le hoiliúint leanúnach do ghairmithe sna seirbhísí oideachais luath-óige. Áirítear leis na cláir comhtháthaithe freisin bearta gaolmhara amhail bearta idirghabhálacha tiomanta maidir le fostaíocht an aos óg, gníomhachtú agus fostaíocht ghrúpaí faoi mhíbhuntáiste i margadh an tsaothair chomh maith leis an cuimsiú sóisialta maidir le daoine i ngrúpaí leochaileacha. Dul ar aghaidh le cláir an bheartais chomhtháthaithe a chur chun

[17] SWD(2024)132 final

feidhme, chuirfeadh sé sin le aghaidh a thabhairt ar na dúshláin dá dtagraítear in aithris 25 aus thacódh sé leis an gcóineasú sóisialta aníos.

(27) I bhfianaise ghrinn-athbhreithniú an Choimisiúin agus a chonclúide maidir le míchothromaíochtaí iomarcacha a bheith ann, léirítear moltaí faoi Airteagal 6 de Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011 i moltaí (1) agus (2) thíos. Cuidíonn na bearta dá dtagraítear i moladh (1) aghaidh a thabhairt ar na leochaileachtaí a bhaineann leis na heasnaimh mhóra sa chuntas reatha agus na heasnaimh mhóra rialtais, a fhágann go bhféadfadh an geilleagar a bheith i mbaol suaití agus a chuireann le boilsciú ard. Cuidíonn bearta dá dtagraítear i moladh (2) aghaidh a thabhairt ar leochaileachtaí atá nasctha le hiomaíochas costais mar gheall ar mhéaduithe pá a sháraíonn an fás ar tháirgiúlacht saothair agus le hiomaíochas neamhcostais mar gheall ar scrogaill struchtúracha.

AG MOLADH LEIS SEO go ngníomhódh an Rómáin in 2024 agus 2025 chun an méid seo a leanas a dhéanamh:

1. An plean fioscach-struchtúrach meántéarmach a chur isteach go tráthúil. Déan an beartas fioscach níos doichte chun coigeartú fioscach a bhaint amach in 2024 ina iomláine. In 2025, i gcomhréir le ceanglais an Chomhshocrú Cobhsaíochta agus Fáis athchóirithe, srian a chur ar an bhfás i nglanchaiteachas[18] go ráta atá comhsheasmhach leis an easnamh rialtais ghinearálta a laghdú i dtreo luach tagartha an Chonartha, is é sin 3 % de OTI, agus an t-ollfhiachas rialtais ghinearálta a choinneáil ar leibhéal stuama go meántéarmach.

2. Dlús mór a chur leis an bplean téarnaimh agus athléimneachta a chur chun feidhme, lena n-áirítear caibidil REPowerEU, a áirithiú go dtabharfar athchóirithe agus infheistíochtaí chun críche faoi mhí Lúnasa 2026, trí rialachas éifeachtach a ráthú agus trí chur le hacmhainneacht riaracháin. I gcomhthéacs an athbhreithnithe meántéarma, leanúint de bheith ag díriú ar na tosaíochtaí a comhaontaíodh, gníomhú chun gur fearr mar a thabharfar aghaidh ar riachtanais i leith na tithíochta sóisialta, na seirbhísí sóisialta gaolmhara agus forbairt cheantair bheaga uirbeacha, agus na deiseanna a chuireann an tArdán um Theicneolaíochtaí Straitéiseacha don Eoraip ar fáil chun feabhas a chur ar an iomaíochas a chur san áireamh san am céanna.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán

[18] De réir Airteagal 2(2) de Rialachán (AE) 2024/1263, ciallaíonn ‘glanchaiteachas’ caiteachas rialtais atá glan ar chaiteachas úis, ar bhearta lánroghnacha ioncaim, ar chaiteachas ar chláir an Aontais arna meaitseáil go hiomlán le hioncam ó chistí an Aontais, ar chaiteachas náisiúnta ar chómhaoiniú clár arna gcistiú ag an Aontas, ar eilimintí timthriallacha den chaiteachas ar shochar dífhostaíochta, agus ar bhearta aonuaire agus bearta sealadacha eile.